

HUMANI PAPILOMAVIRUS (HPV) I RAK VRATA MATERNICE

Europska udruga za rak vrata maternice ECCA (European Cervical Cancer Association) podupire suzbijanje raka vrata maternice u Europi time da podiže svijest o raku vrata maternice i načinima kako ga se može spriječiti. Na temelju iskustva znanstvenih, kliničkih i javno zdravstvenih ustanova diljem Europe, ECCA je pripremila:

Brošure

- Probir raka vrata maternice
- Humani papilomavirus (HPV) i rak vrata maternice
- Praćenje i liječenje žena s abnormalnim Papa-nalazom
- Cijepljenje protiv HPV-a i raka vrata maternice

Knjižice

- Sve što trebate znati kako bi izbjegli rak vrata maternice
- Sve što trebate znati ako imate loš Papa-nalaz

Za dodatne informacije

- 🌐 Posjetite našu Internet stranicu: www.ecca.info
- ✉ Pošaljite nam pitanja na: info@ecca.info

- Rak vrata maternice uzrokuje virus koji se naziva humani papilomavirus (HPV).
- HPV se najčešće prenosi spolnim odnosom. Vrlo je česta infekcija, tako da će većina odraslih u određenom trenutku života biti inficirana.
- Većine HPV-infekcija nema znakova bolesti, a povući će se sama od sebe. Međutim, u nekih žena infekcija neće nestati, i u njih je povećan rizik za razvoj raka vrata maternice.
- Danas je dostupno cijepljenje kako bi se smanjio rizik nastanka raka vrata maternice, ali to ne isključuje potrebu za probirom. Zajedno probir i cijepljenje protiv HPV-a pružiti će najučinkovitiju zaštitu protiv raka vrata maternice.

- Koji je uzrok raka vrata maternice?
- Kako dobivamo infekciju HPV-om?
- Kako se možete zaštititi?
- Može li se genitalni HPV liječiti?
- Može li HPV utjecati na trudnoću?
- Što je testiranje na HPV?
- Koje je značenje nalaza HPV-testa?

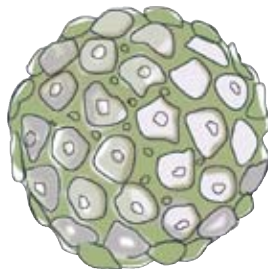
HUMANI PAPILOMAVIRUS (HPV) I RAK VRATA MATERNICE

Koji je uzrok raka vrata maternice?

Rak vrata maternice uzrokuju određeni tipovi humanog papilomavirusa (HPV). Postoji više od 100 tipova HPV-a, a oko 15-ak ih može izazvati promjene stanica vrata maternice koje se mogu razviti u rak vrata maternice.

Kod većine žena zaraženih HPV-om infekcija će nestati sama od sebe u razdoblju od 6 do 24 mjeseca. Međutim, žene kod kojih se to ne dogodi, imat će povećani rizik za razvoj raka vrata maternice.

humani papilomavirus (HPV)

Kako dobivamo infekciju HPV-om?

HPV se uglavnom prenosi tijekom spolnog odnosa i može se prenijeti izravnim dodiranjem s osobe na osobu, a ne samo tijekom snošaja. HPV je vrlo proširen, stoga će većina odraslih u neko doba života biti inficirana.

Kako se možete zaštititi?

Iako su barijerna sredstva zaštite (kondomi) učinkovita protiv većine spolno prenosivih infekcija, ona ne nude potpunu zaštitu u slučaju HPV-a, vjerojatno zato što

Rak vrata maternice se razvija u djelu maternice koji se otvara u rodnicu. Rak nastaje kada se stanice vrata maternice promijene i počnu nekontrolirano rasti. Osnova probira za rak vrata maternice je pronaći promijenjene stanice vrata maternice u ranom stadiju. Tada se promjene lako odstranjuju kako se ne bi razvio rak vrata maternice.

Redovito bi se trebale testirati sve žene između 20. i 65. godine života. U početku, probir bi se trebao obavljati jednom godišnje. Nakon dva uzastopna negativna Papa-testa, probir bi se trebao nastaviti svake tri godine.

HPV može biti prisutan i na predjelima kože koji nisu zaštićeni.

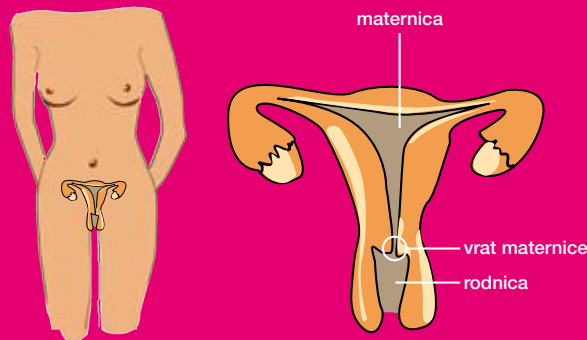
Danas je dostupno cijepljenje koje bi zaštitilo žene od 2 najučestalija tipa HPV-a, tip 16 i 18, koji uzrokuju oko 2/3 slučajeva raka vrata maternice i mnoge abnormalne nalaze Papa-testa. Ovo cijepljenje će biti najučinkovitija bude li primijenjeno prije moguće infekcije HPV-om tipa 16 ili 18, ali neće učinkovito štiti protiv svih tipova HPV-a. Dakle, iako cijepljene, žene bi se ipak trebale podvrgnuti testovima probira. Zajedno probir i cijepljenje protiv HPV-a pružiti će najučinkovitiju zaštitu protiv raka vrata maternice.

Može li se genitalni HPV liječiti?

Postoje lijekovi protiv HPV-a koji uzrokuju genitalne bradavice, no oni nisu djelotvorni protiv tipova HPV-a koji uzrokuju rak vrata maternice. Na sreću, većina HPV-infekcija nestaju same od sebe u razdoblju od 6 mjeseci do 2 godine bez ikakvih posljedica.

Može li HPV utjecati na trudnoću?

Tipovi HPV-a koji uzrokuju rak vrata maternice jako su prošireni i nije poznato imaju li nepovoljan učinak na trudnoću. Ako i imate HPV, nema potrebe mijenjati uobičajeni nadzor trudnoće.

Što je testiranje na HPV?

Testiranje na HPV koristi se kako bi se doznalo imate li HPV. Iako trenutno nema lijeka za tipove HPV-a koji uzrokuju rak vrata maternice, podatak o tome imate li HPV ili ne pomaže utvrditi rizik od bolesti. Ako nemate HPV, rizik je vrlo mali i možete sa sigurnošću obavljati rutinske testove probira. U slučaju da imate HPV, koji ne nestaje sam od sebe, preporuča se dalje praćenje kako bi se otkrile promijenjene stanice vrata maternice i otklonile prije nego se razviju u rak.

Kako je HPV jako proširen ali i kratkog životnog vijeka u mladih žena, HPV-test se ne preporuča u žena mlađih od 30 godina jer bi se otkrilo previše infekcija koje će nestati same od sebe bez ikakvih posljedica.

Koje je značenje nalaza HPV-testa?

U Hrvatskoj se HPV-test uglavnom koristi za praćenje žena čiji Papa-test upućuje na blage promjene (ASC-US i LSIL).

- Ako je HPV-test negativan, rizik za razvoj raka vrata maternice je vrlo nizak. Savjetuje se ponoviti Papa-test za godinu dana.
- Ako je HPV-test pozitivan, rizik za razvoj raka vrata maternice je veći i preporučuje se kolposkopija, odnosno pregled vrata maternice povećalom. Ako nađe promjene, ginekolog će vas uputiti na dalje preglede.